

Człowiek ze specjalnymi potrzebami
w przestrzeni edukacyjnej i społecznej
Polski oraz Republiki Czeskiej

Tom 14 serii:
PROBLEMY EDUKACJI, REHABILITACJI I SOCJALIZACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Człowiek ze specjalnymi potrzebami
w przestrzeni edukacyjnej i społecznej
Polski oraz Republiki Czeskiej

pod redakcją naukową
Zenona Gajdzicy
Izabeli Bieńkowskiej

Kraków – Katowice 2012

© Copyright by Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012

Rada Naukowa Serii:

*Józef Binnebesel, Jacek Błeszyński, Maria Chodkowska, Władysław Dykcik,
Petr Franiok, Mieczysław Gulda, Ladislav Horňák, Aniela Korzon,
Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz, Anna Nowak, Andrzej Radziejewicz-Winnicki,
Edward Saulicz, Adam Stankowski, Wiesław Theiss, Janina Wyczęsany*

Rada Redakcyjna Serii:

Zenon Gajdzica, Anna Klinik, Jerzy Rottermund

Recenzent:

dr hab. Jacek J. Błeszyński, prof. UMK

Redakcja merytoryczna:

*Zenon Gajdzica
Izabela Bieńkowska*

Redakcja wydawnicza:

Beata Bednarz

Opracowanie typograficzne:

Katarzyna Kerschner

Projekt okładki:

© Joanna Brzeska-Klinik

Publikacja dofinansowana przez
Uniwersytet Śląski w Katowicach

ISBN 978-83-7308-492-6

ISBN 978-83-7850-115-2

Oficyna Wydawnicza „Impuls”

30-619 Kraków, ul. Turniejowa 59/5

tel./fax: (12) 422 41 80, 422 59 47, 506 624 220

www.impulsoficyna.com.pl, e-mail: impuls@impulsoficyna.com.pl

Wydanie I, Kraków 2012

Spis treści

Wprowadzenie (*Zenon Gajdzica, Izabela Bieńkowska*) 9

Część I

Uczeń ze specjalnymi potrzebami w polskim i czeskim systemie edukacji
i wsparcia społecznego

Petr Franiok

Specyficzne warunki kształcenia uczniów
z niepełnosprawnością intelektualną w Republice Czeskiej 15

Magdalena Bełza

System edukacji dzieci niepełnosprawnych intelektualnie
w Republice Czeskiej i Polsce 23

Sylvia Wrona

Wczesna interwencja – rozwiązania polskie i czeskie 51

Renata Kovářová

Kształcenie wybitnie uzdolnionych uczniów
w warunkach czeskiego systemu edukacyjnego 61

Eva Zezulková

Nabywanie kompetencji komunikacyjnych i językowych w przekazach
ustnym i pisanym uczniów niepełnosprawnych intelektualnie
w czeskim systemie edukacyjnym 73

Igor Hampl

Edukacja uczniów z upośledzeniem słuchu
w warunkach czeskiego systemu edukacyjnego 87

*Martin Kaleja*Kształcenie społecznie marginalizowanych romskich uczniów
w warunkach czeskiego systemu edukacyjnego 101*Dorota Prysak*Egzemplifikacja pomocy studentom niepełnosprawnym
na pograniczu polsko-czeskim w powiatach cieszyńskim i karwińskim 109*Zenon Gajdzica*Edukacyjne i społeczne konteksty dystansu społecznego studentów z Polski
i Republiki Czeskiej wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie 117

Część II

Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami
w Polsce i Republice Czeskiej*Ilona Fajfer-Kruczek*Ekonomia społeczna szansą na aktywizację zawodową
i społeczną osób niepełnosprawnych w Polsce i Republice Czeskiej 137*Anna Wojtas, Katarzyna Rduch*TRIANON jako dobry przykład pracy na rzecz osób niepełnosprawnych
na pograniczu polsko-czeskim 153*Izabela Bieńkowska*Przygotowanie osób niepełnosprawnych do pracy zawodowej
w Polsce i Republice Czeskiej w aspekcie przepisów unijnych 161

Recenzje

*Magdalena Belza*Recenzja książki Vandy Hájkovej i Ivy Strnadovej
pt. *Incluzivní vzdělávání. Teorie a praxe* 187*Izabela Bieńkowska*Recenzja książki *Stereotypy niepełnosprawności. Między wykluczeniem
a integracją* Marii Chodkowskiej, Stanisławy Byry,
Zdzisława Kazanowskiego, Danuty Osik-Chudowolskiej,
Moniki Parchomiuk i Beaty Szabały 191

Contents

Introduction (*Zenon Gajdzica, Izabela Bieńkowska*) 11

Part I

The students with special needs in the Polish and Czech system
of education and social support*Petr Franiok*Specific conditions of educating learners with mental retardation
in the Czech Republic 15*Magdalena Belza*System of education for intellectually disabled children
in the Czech Republic and Poland 23*Sylvia Wrona*

Early intervention – Polish and Czech solutions 51

*Renata Kovářová*Educating highly gifted learners in the environment
of the Czech system of education 61*Eva Zezulková*Acquisition of communication and language competences
in oral and written communication of intellectually disabled learners
in the Czech system of education 73*Igor Hampl*Education of learners with hearing impairment in the environment
of the Czech system of education 87

Martin Kaleja

Educating socially marginalized Roma learners in the environment of the Czech system of education 101

Dorota Prysak

Exemplification of help for students with disabilities on the Polish-Czech border in the Cieszyn and Karvina district 109

Zenon Gajdzica

Educational and social contexts of the social distance of Polish and Czech students towards the intellectually disabled 117

Part II

Social and professional activation of the disabled in Poland and the Czech Republic

Ilona Fajfer-Kruczek

Social economy as a chance for professional and social activation of the disabled in Poland and the Czech Republic 137

Anna Wojtas, Katarzyna Rduch

TRIANON as a positive example of work for the disabled in the Polish-Czech borderland 153

Izabela Bieńkowska

Preparation of disabled to work in Poland and the Czech Republic in terms of EU regulations 161

Reviews

Magdalena Belza

Book review: Vanda Hájkova and Iva Strnadova: *Incluzivní vzdělávání. Teorie a praxe* 187

Izabela Bieńkowska

Book review: Maria Chodkowska, Stanisława Byra, Zdzisław Kazanowski, Danuta Osik-Chudowolska, Monika Parchomiuk, Beata Szabała: *Stereotypy niepełnosprawności. Między wykluczeniem a integracją* 191